27ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7446 19 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1910 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

1 Novemb r 1910 27me année N. 7446

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԵՏ ԶԵՆ ՏՐՈՒԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
ՏԵՍՆԵԼ Դ. ԷՋԸ

Է. Պօլիս Գալաթիա

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

ԱԶԳԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹԸ

10 PARAS

آره‌ولك
ارمنجه یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Propriétaire
Karekin Boyadjian
Cons/ple, Galata

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՐԴԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ

Երկրագործական ընդհ. տնօրէնութիւնը եւ իր չորս ճիւղերը.— Իւրաքանչիւրին զբաղմամ առարկան.— Նահանգային կազմակերպութիւն.— Անասնաբուժական տնօրէնութիւն.— Մէհմէտ Ալի պէյի դերը.— Անասնաբուժական բարձրագոյն եւ երկրորդական վարժարանները.— Միհրոպազնական հասաստութիւն:

Երկրագ. նախարարութիւնը որուն կցուած է Անտառաց և Հանքաց վարչութիւնն ալ, Սահմանադրութեան հռչակումէն վերջը, փոփոխութիւն մը կրեց իր հողագործական բաժնին մէջ, աշխատութեան բաժանումի դրութեամբ. այդ բաժինը կը պարունակէ այժմ 4 ճիւղեր, մին կը զբաղի զուտ գիտական խնդիրներով. երկրորդը՝ երկրին մէջ հաստատուած և հետզհետէ հաստատուելիք գիւղատնտեսական դպրոցներով. երրորդը՝ հողագործութեան զարգացմանը համար ի գործ դրուելիք տեսակ տեսակ քաղաքներու հաստատումով (երկրագր. գործիքներու մթերանոցներ հաստատել, մրցումներ և ցուցահանդէսներ կազմակերպել, գիւղատնտ. դիրքերու հեղինակները և կամ թարգմանիչները քաջալերել և.ն.). չորրորդ մէկ ճիւղն ալ՝ կը զբաղի երագործական պաշտօնեաներու անուանման, հրամարման վերաբերեալ խնդիրներով. այս ճիւղին պետը՝ միանգամայն Երկրագ. ընդհ. տնօրէնին օգնականն է։ Անտառաբուծութեան ճիւղը որ նախապէս երկրագ. տնօրէնութեան մէկ մասը կը կազմէր, այժմ անկախ տնօրէնութիւն մըն է, ունենալով յանձին Մէհմէտ Ալի պէյի, պետ մը որ 30 երկար տարիներէ ի վեր մեծ ջանք և գործունէութիւն ցուցուցած է այս օր անասնաբուժական կազմակերպութեան մէջեւ դալուն գրեթէ միակ պատճառը եղած է։

Երկրագ. ընդհ. տնօրէնութիւնը իր վերոյիշեալ 4 ճիւղերով յանձնուած է Սիրիայի եֆի որ Ֆրանսայի մէջ ուսած և երկար տարիներ Հալեպի բարձրագոյն վարժարանին տնօրէնութիւնը վարած է և միանգամայն մասնագէտ անասնաբոյծի համբաւ կը վայելէ, այնպէս որ ըլլալով Ֆրանսացի նշանաւոր անասնաբոյծ Անտրէ Սանսոնի. չորս ճիւղերու պետերն ալ՝ իրենց մասնագիտութիւնը ուսած են Ֆրանսայի և Գերմանիոյ մէջ և երկար տարիներ ալ, իբր երկրագրծ. քննիչ պաշտօնավարած են Թուրքիոյ այլ և այլ նահանգներուն մէջ. նախարարութիւնը ունի կեդրոնին մէջ, երկու ընդհ. քննիչ որ ի հարկին գաւառները խրախուսելով, մասնաւոր պարականութիւններ կը ստանձնեն. առոնցմէ զատ, վարդաստանաց զարգացմանը համար մասնագէտ պաշտօնեայ մըն ալ կայ նախարարութեան մէջը։

Նահանգաց երկրագ. կազմակերպութեան գալով, այսօր Եւրոպ. և Ասիակ. Թուրքիոյ մէջ ընդ. ամէնը մօտաւորապէս 100 մասնագէտ պաշտօնեայ կայ, 4 դասակարգի բաժնուած.—

1.— Երկրագ. քննիչ (իւրաքանչիւրը 2-3 նահանգ ունենալով իր իրաւասութեանը տակ)։

2.— Երկրագ. տնօրէն գրեթէ մէն մի նահանգի մէջ։

3.— Երկրագ. պաշտօնեայ, գրեթէ մէն մի գաւառի մէջ։

4.— Երկրագ. ուսուցիչ, գլխաւոր գաւառակաց մէջ։

Երկրագ. նախարարութեան կեդրոնական և նահանգային այս կազմակերպութիւնը ընդօրինակուած է Ֆրանսայէն. միայն թէ՝ տեղական պայմանաց համեմատ բարեփոխուած և հեզհետէ ալ բարեփոխուելու վրայ է, այսպէս նահանգային երկրքննիչներու պաշտօնը ջնջուելու որոշում տրուած է, քանի որ դեռ հաղորդակցութեանց համար պէտք եղած դիւրութիւնը չգտնուելուն համար Թուրքիոյ մէջ, նահանգէ նահանգ անցնիլ և չշրջիլը երկար ժամանակի կարօտ է. Ֆրանսայի մէջ, շնորհիւ երկաթուղեաց ցանցին, քանի մը ժամուան մէջ, նահանգէ նահանգ ճամբորդել և հոն պաշտօնավարող անձանց մասին քննութիւն կատարել խիստ դիւրին է։

Ֆրանսայէն ընդօրինակուած սոյն կազմակերպութեան մէջ տեղի ունեցած փոփոխութիւն մըն ալ, անասնաբուծական անկախ տնօրէնութեան մը կազմութիւնն է։ Մամուլի և Երեսփոխանական ժողովոյ մէջ այս կազմութիւնը քննադատողներ գտնուեցան. նոյն իսկ չարամիտ լեզուներ աւելի առաջ երթալով, ըսին թէ Մէհմէտ Ալի պէյի համար սեղծուած վարչութիւն մըն է անասնաբուծականը. օխալ է։

Մէհմէտ Ալի պէյ որ անխիղճ, անկարող և վատ պաշտօնեայի մը ոճրագործ մը ունի, գրեթէ անդամալոյծ կին մը որ երբեք դուրս չելլեր տունէն։

Առաջին անգամ հոս վերջացեր էր հարցումը։ Սակայն աղջկան պատկերը քանդակուեր էր վաճառականին երեւակայութեանը մէջ և մինչեւ իրիկուն անոր վրայ մտածեր էր։

— Ի՞նչ պատուական կաթ, խորհեր էր ինքնին։

Յետոյ, յիշեր էր թէ այդ Միքայել աղան կնամոլ ու հեշտասէր մարդ մըն էր, որու մասին շատ բաներ կը պատմէին իր ընկերակիցները ու մասնաւորաբար կ'ըսէին թէ Աղքատախնամի մէջ ունեցած քննիչի պաշտօնէն օգուտ կը քաղէր աղքատ ու գեղանի այրիներուն հետ յարաբերութիւններ մշակելով ու նոյնիսկ իր բարեկամներուն ալ հաճոյքի բաժիններ հանելով։ Զար լեզուները կ'ամբաստանէին նաեւ որ Միքայել աղա իր այս տեսակ հաճոյակատարութիւնները ձրիաբար չէր շռայլեր, այլ նիւթապէս կը նպաստաւորուէր։

Գեղանի Շուշանիկին յիշատակին հետ խառն, բոլոր խօսքերը Ղուկաս էֆէնտիի միտքը կ'իյնային։

— Այս աղջիկը մօրմէն զատ մէկը ունի՞։

*— Չէ՛, պատասխանած էր մարդը, միայն պառաւ մայր մը և ալ աւելի պառաւ մօրաքոյր

"ԱՐԱՐԱՏ"Ի ԳՐԱՏՈՒՆ

(115)

ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԴԵՎՑՈՎՈՒՆ

(ԺՈՂՈՎՈՒՄԻՆ ՎԵՐՋԱՑ ԶՈՒՅԳԱՐՈՒՄ)

ԴԱՐԱՇԱՐ Գ.

ԿՅՈՒՍԻՆ ԴՈՆՈՎ

ԱՅՊ ԶՈՒՅԳԱՐՈՒ

Ինչպես ասում էինք, Ալեքսանդրապոլի գրական ընկերությունը ամենայն հոգեպարտությամբ ուզում է ապացուցանել, որ Ալեքսանդրապոլի գրական ընկերությունը գոյություն ունի միայն գրական ընկերությունների ցանկում։ Ինչպես հայտնի է, Ալեքսանդրապոլի գրական ընկերությունը ունի 16 գրական ընկերություններ։ Դրանցից ամենաշատը գրական ընկերությունները ունեցել են Ալեքսանդրապոլի գրական ընկերությունը

հրամանատարութեան ներքև գտնուող զօրաբաժինը՝ 8000 հոգի, Բանկալթիի զինուորական վարժարանին աշակերտները, հրանոթի գունդ մը։ Այդ զինուորները 10 օր քարանթինայի ենթարկուելէ յետոյ, կ. Պոլիս պիտի դառնան հետիոտն։

*** Հոկտ. 16ին, Իզմիլէզի մէջ քսլերայէ մէկ դէպք պատահած է։ Տրապիզոնի մէջ երկու դէպք հոկտ. 15ին և երկու դէպք հոկտ. 16ին։ Ափրիկեան Տրիպոլսոյ մէջ հոկտ. 15ին, տասնըմէկ դէպք, իսկ հոկտ. 16ին, չորս դէպք։ Պաղատի մէջ, հոկտ. 15ին, 14 դէպք։ Քեազիմէի մէջ, հոկտ. 15ին, երեք դէպք։ Ամարայի մէջ, հոկտ. 15ին, հինգ դէպք։ Պասրայի և Աշրէֆ մէջ, հինգ դէպք՝ հոկտ. 14ին, ինը դէպք՝ հոկտեմ. 15ին։

ԿԱՅՍԵՐԻՆԸ ԱԼՊԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Ընդհարում մը տեղի եկած է Բալիչ Տէրէսի հրասանաւորներուն և օսմ. զինուորներու միջև։ Եօթը հրասակներ սպաննուած են։ Արիւնի հեղեղներն հաստատուած է որ հրասակներուն մէջ շատ վիրաւորուած կայ։ Ուրիշ ընդհարում մը կատարուած է զինուորներուն և հրասակներուն միջև, Զօրլաքի (Բոչանա) շրջանները, անատոլիոյ մէջ։ Հաչակաւոր աւազակ Եօվան և իր արբանեակները սպաննուած են։ Ուրիշ մը ողջ ձերբակալուած է։ Վեց զինուորներ սպաննուած և ուրիշ երեք զինուորներ վիրաւորուած են։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ

Ֆրանֆուրտէր Զայթունկ Նիւ-Եորքէն կ'իմանայ թէ Կ. Պոլսոյ ամերիկեան դեսպան Պ. Շերրատս իր կառավարութենէն խնդրած է որ ուրիշ տեղ փոխադրուի նոյն պաշտօնով, բայց նախագահ Պ. Թաֆթ չէ ուզած գոհացում տալ այդ խնդրանքին, Անատոլուի երկաթուղիին ծրագրին պատճառաւ զոր կ'ուզէ իրականացնել։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ

ՍՊԱՌԱԶԻՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Սերպէի ընդհանուր ապայակոյսը խրնդրած է որ դաշտային 13 հրանոթներ գնուին։ Պուլկարիոյ պատերազմական նախարարութիւնը 6 միլիոն ֆրանքի յատկուածական վարկ մը սահմանած է զինուորական սպառազինութեանց համար։ Ամրութիւններ պիտի շինուին Բլէվնայի և ուրիշ երկու կամուրջներու վրայ։

ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

Ներքին գործոց և արտաքին գործոց նախարարները մայրաքաղաքս դարձան էրբէնէն։ Նոյնպէս պատահան Ա. արտրոպպերը և Ա. զօրաբանակին հրամանատարը Պոլիս դարձան։

ՕՍՄ. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

Եվմական նախարարութիւնը մրցման քննութիւն մը բացած էր, եվմական պաշտօնատարներ զրկելու համար Ֆրանսա, որպէս զի հոն իրենց ուսումը լրացնեն և Պոլիս դարձին իրը քննիչ պաշտօնավարին։ Այդ մրցման մասնակցած են 29 հոգի։ Հինգ հոգի միայն յաջողած են, որոնց չորսը Թուրք և մէկը Հայ։

ՊՈՒԼԿԱՐԵՆԵՐՈՒՆ ՄԷԿ ԱՐԱՐԸ

Եհնի Ասրի առացած տեղեկութեանց նայելով, Պուլկարները կրակի առած են Լօսքօիճէի պուլկարական վարժարանը, Իշթիպի մօտ։ Դպրոցին նախկին ուսուցիչը գիւղէն հեռացուցուած և հանրային կրթութեան տեսչութեանը կողմէ ուրիշ ուսուցիչ մը նշանակուած ըլլալով, Պուլկարները այդ արարքը իր գործն է։

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ ԽՆԴԻՐԸ

Օսմ. հեռագրական գործակալութիւնը կը հաստատէ թէ Թուրքերէնի բանակցութիւնները լաւ ճամբու մէջ են եւ Պերլինէն հասած վերջին լուրերը յոյս կը ներշնչեն թէ փոխառութեան խնդիրը արագ և գոհացուցիչ կերպով պիտի լուծուի։

*** Պ. Հէլֆրիխի ժամանման կ'սպասուի, փոխառութեան պայմանները վերջնապէս ճշդելու համար։ Կ'ըսուի թէ առայժմ փոխառութիւն չպիտի կատարուի, այլ մէկուկէս տարուան պայմանաժամով ավանս մը պիտի տրուի հարիւրին վեց տոկոսով։

*** Տէյլի Մէյլ կ'իմանայ թէ Վիլհէլմ կայսրը իր գահընակութիւնը յայտնած է գերման այն պանքաներու տնօրէններուն, որ օսմ. փոխառութիւն մը կնքելու համար բանակցութեան մտած են Թուրքիոյ հետ։ Գերմանիոյ կայսրը նոյնպէս շնորհաւորած է Կ. Պոլսոյ գերման դեսպանը, փոխառութեան գործին միջամտած ըլլալուն համար։

*** Անգլիերէն լրագիրներէ տեղեկացածին նայելով, անգլիական շրջանակներու մէջ կը կարծուի թէ Թուրքերէգերման բանակցութիւնները պիտի խզուին, որովհետեւ անգլեւամերիկեան խմբակ մը ուելի նպաստաւոր առաջարկներ բրած է Բ. Դրան, թէեւ անգլեւամերիկեան խմբակը երկաթուղիի մենաշնորհ մը կ'ուզէ։

*** Կ. Պոլսէն կը հեռագրեն «Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ»ի. «Կը դիտուի որ Թուրքերգերման բանակցութիւնները անյուսալի կերպով կասած են։ Թուրք աղբիւրէ հասած լուրերու համաձայն, եվմական տեսակէտով գոհացուցիչ է գերմանական ավանսը, բայց փոխառութեան օժանդակ պայմանները յուսախաբութիւն պատճառած են։ Կը կարծուի որ բանակցութիւնները պիտի երկարաձգուին։»

*** Նիւ-Եորք Թայմզ կ'ըսէ թէ Սըր Էնրէսթ Դիէլ այս մեջտեղ Ամերիկա կը գտնուի, օսմ. փոխառութիւնը կնքելու համար տեղւոյն հրապարակին վրայ, չուզելով ֆրանսայի դէմ շարժիլ և գերմանացիներ քաղաքականութիւնը ամրապնդել Թուրքիոյ մէջ։ Ամերիկեան Թերթը կ'ըսէ թէ ամերիկացի դրամատէրերը ծանր պատասխանատուութիւն մը ստանձնած պիտի ըլլան, որովհետեւ փոխ տրուած դրամով Թուրքիա պատերազմ պիտի բանայ Յունաստանի դէմ։ Նոյն Թերթին բացատրելով, քաղաքական ծանրութեան կեդրոնը Նիւ-Եորքի մէջ է։ Եթէ Թուրքիա Յունաստանի վրայ պիտի յարձակի, Պուլկարներն ալ Թուրքերուն վրայ պիտի յարձակին, Ռումանիա ալ պուլկարական հողը պիտի արշաւէ. յետոյ կարգը Ռուսիոյ պիտի գայ։ Այսպէս ընդհանուր պատերազմը պիտի ծագի։ Բայց առանց ամերիկեան դրամին պատերազմ մը հաւանական չէ։

*** Պերլինէն կը հեռագրեն թէ տեղւոյն մէջ հաւաքուած գերման եւ աւստրիական պանքաներու տնօրէններուն միջև կատարուած բանակցութիւնները օսմ. փոխառութեան մասին, խիստ լուրջ դարձուածք մը առած են։ Սակայն առանձին յայտնի չէ թէ թէ այդ բանակցութիւնները վերջնական արդիւնքի մը պիտի յանգի։

ՄԱՀ Պ. ԷՏՄՈՆ ՖՕԶԻԻ

Բարիզեան Թերթերը կը ծանուցանեն մահը Ֆրանսացի ծանօթ հրապարակագիր և ուսուցիչ Պ. Էտմոն Ֆոզիի, որ ինչպէս յայտնի է, 1894էն 1897 թուականներուն Պոլիս հասատատուած էր։ Պ. Ֆոզի կեդրոնական վարժարանին մէջ ֆրանսերէն լեզուի և գրականութեան դասեր ասանդած էր եւ իրը հայաբեր ճանչցուած էր Համիտեան ռէժիմի օրով։ «Այսօրուան Թուրքերը» անուն աշխատութիւնը բաւական աղմուկ հանած է առանձին։ Պոլսէն մեկնումէն յետոյ, Պ. Ֆոզի աշխատակցած է գլխաւորաբար «Թան»ի և վերջերս «Բէբլիպլիք Ֆրանսէզ»ի։ Հանգուցեալը զուլիերիական ծանօթ ընտանիքէ մը ոերած, հազիւ քառասունհինգ տարեկան կար։

ՀԱՄԻՏԻՆ ՎԻՃԱԿԸ ԴԱՆԳԱՏԱԾ

Կը ծանուցուի թէ Ազաթիլ Համիտի հիւանդութիւնը հեռացեալ կը ծանրանայ։ Դարմանող բժիշկները օրը երեք անգամ խորհրդակցութիւն կը կատարեն։

ՄԵՏՐՈՊՈԼԻՏԻՆ ՄԸ ԶԵՐԲԱԿԱԼՈՒՄԸ

Կրէվէնայէն Ցէնէրի Պատրիարքարանը հասած հեռագրի մը համաձայն, Կրէվէնայի մետրապոլիտը ձերբակալուած է, հովուական պատճառ մը կատարած առեն։ Այդ հեռագիրը մեծ յուզում առաջ բերած է Ցէնէրի պատրիարքական շրջանակներուն մէջ։

ԵՂԻՊՏՈՅԻ ԽԵՏԻՎԸ

Խտիվը, որ քանի մը օրէ ի վեր արդէն Աղէքսանդրիա հասած է, հաւանաբար նոյեմբեր ամսոյ 2ին կամ 10ին Գահիրէ ժամանէ։ Եթէ նուրբական գործը ճամբայ հանուելու առթիւ Խտիվը Գահիրէ չկարենայ գտնուիլ, նախարարապետ Մուհամէտ փաշա Սաիտ պիտի նախագահէ Մահմէտի արարողութեանց։ Խտիվը Աղէքսանդրիոյ մէջ կատարած ընդունելութեանց պահուն սա խիստով խօսած է ներկայ եղող պաշտօնական անձնաւորութեանց և այդ խօսքերը կը հերքեն շրջած զրոյցները. «Բանի մը թերթեր իմ այս տարուան ճամբորդութեանս առթիւ գնատոյգ լուրեր հրատարակեցին։ Ձշմարտութիւնը սա է որ այս տարի մանաւանդ Վեհափառ Սուլթանին ամէնէն շատ համակրանքին արտայայտութիւնները վայելեցի։ Նոյն իսկ Ն. Վեհափառութիւնը յատկապէս իրեն ընտանիքին անդամներուն վերապահուած հաւաքոյթի մը հրաւիրեց զիս, ուր զիս իր մասնաւոր ուշադրութեան առարկան ըրաւ և ուղղակի իր քով նստեցնելով զիս, իր ամենամտերեալ վստահութեանը ապացոյցները տուաւ։ Եւրոպայի վարժարաններուն վերաբերեալ իմ կարծիքս ուզեց, որովհետեւ կայսրիչնան մը դաստիարակելու համար հոն պիտի ղրկէ, և նոյն իսկ վարժարանի նկատմամբ իմ բրած ընտրութեանս առաջնութիւն տալով՝ ըստ այնմ կարգադրել ուզեց։»

ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ԶՈՀ

Ներկայ տարուան օգոստոսին, Թըղթատարական վարչութիւնը նոր պաշտօնեաներու համար մրցումի քննութիւն մը բացած էր որուն մասնակցած էին ամէն ազգէ 147 երիտասարդներ։ Ասոնց մէջ առաջին կը հանդիսանայ Հայիմ էֆ. անուն Թուրք մը, իսկ երկրորդ՝ հայ մը Արմենակ էֆ. Հայկունի. որ ծանօթ է հայ լրագրութեան մէջ։ Ըստ օրինի ընդունուած պաշտօնեաները քիչ մը ասոնց ձրի պաշտօնավարելէ ետքը, ամսականի պիտի անցնէին իրենց մրցման առաջնութեան կարգով։ Արդ, այսօրերս, ամսականի կ'անցնի Սիւլէյման Ֆեազիմ էֆէնտին, որ տասնըմէկերորդ հանդիսացած էր քննութեան մէջ, մինչ երկրորդ հանդիսացող Արմենակ Հայկունին կը մնայ առանց թոշակի։ Այս ակնյայտնի խտրականութեան հանդէպ, հայ երիտասարդը, արդար ցասումով, իր հրաժարականը կը մատուցանէ տնօրէն Ճէմալ պէյի և կ'առնէ կը քալէ։ Այս անիրաւութեան մասին ձեռնհաս պաշտօնատան ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք։

ՎԱՍԻԻԱԹՕ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Թիւնէլին կից Վասիլաթօ վաճառատունը մօտ օրէն պիտի փլցուի, թիւնէլին ապաստան սրահ ըլլալու համար։ Այս առթիւ մեր ընթերցողներուն կը յիշեցնենք և կը յանձնարարենք թէ ճերմակեղէնի և թօնֆիլիի վերաբերող ապրանքները մեծապէս զեղչուած գնով կը ծախուին։ Պէտք ունեցողներուն կը յանձնարարուի այս առիթը չփախցնել։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԱՒՈՒՐ ՊԱՏՇԱՃԻ

Ղալաթիոյ Խնամակալութիւնը հաղիւ թէ վերակազմուած՝ սկսեր է նորէն կատարել քայքայուիլ։ Զարեհ էֆ. Սորատանճեան արդէն վերջնականապէս հրաժարած է և կ'երեւայ որ իր օրինակին կը հետեւի նաև Եսայեան էֆէնտի։ Շաբաթ օր կարելի չէ եղած նիստ գումարել, որովհետեւ միայն չորս անդամ ներկայ գտնուած են։ Նէ ցաւալին այն է որ կեդրոնական Վարժարանը կը շարունակէ իր տակնուվրայ կացութիւնը, չնորհիւ տնօրէնին հնարիկներուն որ վերջապէս յաջողած է աշակերտներու միտքը թունաւորել, զանոնք իրարու դէմ հանել, այս ու այն դասատուին դէմ կամ ի նպաստ ցոյցեր կազմակերպել տալ և վարժարանը դարձնել խռովութիւններու վայրան մը։

Ըստ մեզ, Խնամակալութիւնը կրնար ամէն ինչ դիւրաւ ու չուտով կարգադրել, եթէ քիչ մը կորով և արդարութիւն ի գործ դնէր ու ոխալ քայլեր չառնէր։

Այդ սխալ քայլերէն վերջինը այն է դաւ որ կրկին պաշտօնի կոչեց Պ. Ե. Ցակոբեանը առանց միւնոյն առեն պաշտօնի կոչելու նաև Պ. Մելգոն Կիւրճեանը, քանի որ այդ երկու ուսուցիչներու խնդիրը իրարու կապուած է։

Շատ հաւանական է որ եթէ հայերէնի նախկին ուսուցիչն ալ միեւնոյն առեն հրաւիրուէր դասախօսելու, աշակերտներու մէջ գրգռութիւն յառաջ չէր գար և ամէն ինչ կը խաղաղէր։ Կ'երեւայ որ Խնամակալութեան անդամները տրամադիր են Պ. Մ. Կիւրճեանը կրկին հաստատելու իր պաշտօնին մէջ, սակայն կը սպասեն որ անոր տեղ եկող ուսուցիչը, Պ. Եր. Տ. Անդրէասեան ինքնաբերաբար հրաժարի։ Բայց որովհետեւ Պ. Եր. Տ. Անդրէասեան հրաժարելու միտք չունի, թէեւ նախապէս յայտարարած է եղեր թէ՝ ինչ պիտի քաշուի այն օրն ուր Կիւրճեանի խնդիրը լուծուի, ուստի առկախ կը մնայ այս հարցը։

Եւ մտածել՝ որ ամիսներէ ի վեր կարելի չեղաւ այդ Ցակոբեան-Կիւրճեան հանգոյցը լուծել։

Բայց, նոքն կը կրկնենք, Խնամակալութիւնը կրնայ ամէն բան կարգադրել եթէ քիչ մը կորով ունենայ։

Կատարուելիք առաջին գործն է աշակերտներուն մէջ յուզումը հանդարտեցնել և վերջապէս հակցնել այդ ազգ որ իրենց պատանութիւնն է խաղաղ ու մասնփոփ դասերուն հետեւիլ, առանց օտար թելադրութիւններէ տարուելու կամ այս ու այն կուսակցութեան գործիք ըլլալու։ Բայց ասոր համար նախ պէտք է որ վարժարանին տնօրէնը իր պաշտօնին բարձրութեան մէջ ըլլայ, որովհետեւ ինքն է որ ուղղակի պիտի ազդէ աշակերտներուն վրայ։

Դժբախտաբար այդ բանը կարելի չէ յուսալ Պ. Մ. Նալպանտեանէն որ սէ թէ միայն իր հեղինակութիւնը կարող չէ պահել աշակերտներուն քով (վկայ Պ. Ե. Ցակոբեանի դէմ տարքուած ցոյցը) ալ յայտնապէս կ'երեւայ որ ինքն ալ կը ջանայ այդ գրգռուած ու լարուած դրութիւնը յաւերժացնել վարժարանին մէջ, իր տիլ հաշիւները ի գլուխ հանելու համար։

Քանի որ ոչ է պայմանագրութիւն կամ յանձնառութիւն չիկայ Պ. Մ. Նալպանտեանի հետ, ինչպէս համար Խնամակալութիւնը կը վարանի դինքը հեռացնել կեդրոնականէն և աւելի կարող ու հեղինակաւոր անձ մը դնել տեղը։

Մեր այս օրուան թերթին մէկ ուրիշ մասին մէջ Խնամակալութեան ուղղուած կարդ մը հարցումներ ցոյց կուտան թէ կեդրոնական արդի անօրէնը արժանի չէ իրեն վստահուած պաշտօնին, հետեւաբար նախ Խնամակալութեան պարտականութիւնն է տնօրէնութեան մասին ճար մը մտածել և կարելի եղածին չափ չուտ, որովհետեւ եթէ այս ընթացքը շարունակուի, հետզ հետէ այն օրն ուր հարկ ըլլայ մեր այս բարձրագոյն միակ հաստատութեան դուռները փակել։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՇԵԱՆ

ՖԻՆԼԻԱՅԻ ՎԱՐԴԱՊԵՏԸ

Ֆինէէթի Մեսրոպ վրդ. Ամատունին դեռ չէ հեռացեր անկէ. յիշելը կ'ուարկէ եղեր՞ որ ինք կիլիկիոյ Կաթողիկոսին հոգեւոր իշխանութեան տակ է և ոչ թէ պատրիարքարանի. սակէ զատ ինք առնելիք ունի Ֆինէէթցիին վրայ և մինչև որ չգանձէ չհեռանար այն տեղէն։ Պատրիարքարանէ գրուեցաւ ներքին գործոց նախարարութեան թէ իր առնելիքը ապահովուած է. իսկ գալով իրաւասութեան խնդրին, ատիկա ալ իրեն չպատկանիր և հետեւաբար անհրաժեշտ է որ այդ վարդապետը հեռացուցուի այդ տեղէն։

ԴԱՆԻԷԼ ԱՐՔԵՊՍ.

Երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց Դանիէլ Արքեպս. Ցակոբեան և ընդունուեցաւ Երուսաղէմի պատր. փոխանորդին և կառքերով առաջնորդուեցաւ Երուսաղէմատուն, ուր բազմաթիւ եկեղեցական ու աշխարհական ծանօթ անձնաւորութիւններու շնորհաւորական այցելութիւնները ընդունեց։

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀՄԱՆ ԽՆԴԻՐ

Տէվէլուէն տնձ մը հեռագրով կը տեղեկացնէ Պատրիարքարան թէ՝ սակէ առաջ իր աղջիկը նշանած էր տղու մը հետ և ապային յետոյ պատճառով մը ետ բրած էր նշանը։ Փեսացուն, որ կ'երեւի չէր ուզեր վազ անցնել իր նշանածէն, կ'երթայ Շեէրի դատարանին կը դիմէ և բողոքելով աղջիկը կ'ուզէ. հիմա Շեէրէն կ'ուզէ եղեր աղջիկը բռնի դատարան տանիլ։ Տէվէլուցի այդ ազգայինը յայտարարելով որ այս պարագան դէմ է Պատրիարքարանի առանձնաշնորհումներուն, խստիւ կը բողոքէ Շեէրի դատարանին դէմ և կը խնդրէ որ Պատրիարքարանը հարկ եղած դիմումները ընէ։

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Խարբերդէն կը ծանուցանեն թէ գաւառ. ժողովը 17 երեսփոխանի ներկայութեան նիստ գումարեր և պատր. փոխանորդ ընտրեր է Դաբրիէլ եպս. Ճէվահիրեանը։

ԿԵՍԱՐԻՈՅ ԳՈՐԾԵՐ

Կեսարիոյ առաջնորդութեան իրաւասութեանը տակ գտնուող Էրքիլէթ գիւղը թէեւ ասկէ առաջ 40-50 ընտանիք կը պարունակէր, հիմա հազիւ 4-5 ընտանիք մնացած է և հետեւաբար նոյն գիւղի եկեղեցիին անօթները, որպէսզի ասոր ետեւը ձեռք չմնան, Կեսարիոյ ազգ. վարչութեան կողմէ փոխադրուեր են քաղաքին մայր եկեղեցիի գանձարանը։

Ի ՆՊԱՍՏ ՆԱՀԱՊԵՏԻ ՄԸ

Սեբաստիոյ Նարիպ Մէհմէտ Բիղա էֆ.ի պաշտօնավարութեան պայմանաժամը լրացած ըլլալով պիտի մեկնի եղեր նոյն քաղաքէն։ Սակայն յիշեալը կարող և արդարաշէր պաշտօնեայ մը ըլլալով, տեղացիք հանրագրութիւնով մը դիմած են Պոլիս։ Տեղւոյն հայոց առաջն. փոխանորդն ալ իր կարգին դիմում բրած է Պատրիարքարան և կը խնդրէ որ հարկ եղած տեղերը խօսուի նոյն Նարիպը իր պաշտօնին մէջ մնալուն մասին։

ԺԱՊԱՆԻՈՒՆԵԱԼ ՏՕՏՐԱԿ

Թամզարայի Թաղ. խորհուրդը կը տեղեկացնէ թէ Շապին Դարահիսարի մեծ հրդեհին բոլորովին այրած են իրենց վարժարանին պատկանող կալուածները, որոնց հաստատով կը մատակարարուէին երկսեռ կրթական լարկերը։ Թաղ. խորհուրդը խնդրեր է որ հանգանակութեան համար ժապաւենեալ տետրակ մը տրուի իրեն։

ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎԸ

Իր չորեքշաբթի նիստին մէջ Աբաստկիրի առաջնորդական թափուր վիճակին եռապատիկ ընտրելեաց ցանկ պատրաստեց Վաղինակ Թորիկեան, Սուրէն Գալէմեան և Եղնիկ Պապաեան վրդ.ներէն։ — Ամերիկայի Լօվէլ քաղաքին հոգեւոր հովիւ կարգեց Շավարշ վրդ. Սահակեանը։ — Պալատու առժամեայ քարտուղէ անուանեց Հմայեակ վրդ. Պաղտասարեանը — Խարբերդի և Կեսարիոյ առաջնորդարաններէն եկած եկեղեց. բարենորոգման առաջարկները որոշեց առաջիկայ Համագումարին ներկայացնել։ — Նկատի առնելով որ Ցարտութիւն Վ. Շերբինեան կեդր. Վարչութեան անդամութենէ գաղտագողի Ամերիկայ դացած, Բրովիտենսի մէջ պաշտօնավարել ուզած և վերջերս Պոլիս դառնալով եկեղեցականութեան պատիւը արատաւորող ընթացքի մէջ գտնուած է, որոշեց լրացուցիչ տեղեկութիւններ ստանալէ ետքը, յաջորդ նիստին արձակել իր վերջնական վճիռը։ (Ինչպէս կը տեղեկանանք Շերբինեան վրդ. Դալաթիոյ գարեջրատունները կը թափառի եղեր և ասոր համար կարգալոյծ պիտի հռչակուի։)

Ա.ԶԳ. ԺՈՂՈՎ.

Ս.

Ազգային ժողովոյ եռամսեայ դադարը լրացած ըլլալով. վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ ուրբաթ. 23 հոկտեմբեր. ժամը ճիշդ 7 1/2ին. Դալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, օրակարգի միակ խնդիր ունենալով

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ ԱԶԳ. ԿԵԴՐ.
ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

Կը խնդրուի որ հաճիք անխափան ներկայ գտնուիլ որոշեալ ժամուն ոյն դռնփակ նիստին և կատարել Ձեր ազգասիրական պարտականութիւնը։

Ազօթարար
ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
ԵՂԻՇԷ ԱՐՔՊՍ. ԴՈՒՐԵԱՆ

Ο ՌԸՆԱՐ ՊԼԷՕ
Ա. ԶԱՓՄՈՎՔԸ
ՓՈՒՓԱՅԷ՛Ք, ՓՈՒՓԱՅԷ՛Ք ԵՒ ԳԱՅԷՔ ՏԵՍԷՔ
ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՄՈՒՇՏԱԿԵՂԷՆԻ ՀՐԱՇԱԼԻՔՆԵՐԸ

Սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին ձմրան գլխարկներու մօտէրներ, մուշակէ թօքեր, մուշակներ, էթօշներ, փողկապներ և այլն։ Մուշակեղէնի անվիճելի մասնագէտ Պ. ՀԱՅՄՈՎԻՉ, որ այդ վսահելի վաճառատան՝

„Ο ՌԸՆԱՐ ՊԼԷՕ"
Բերա Բաաժ Բանայիա թիւ 3-4

տէրն է անսահման ճաշակով մը ընտրութիւններ բրած է։ Պ. ՀԱՅՄՈՎԻՉ փափագելով իր բազմաթիւ յաճախորդները գոհացնել վայելչութեան և կատարելութեան տեսակէտով, Եւրոպա կատարած ուղեւորութեան միջոցին գնած է վերջին նորաձեւութեան համաձայն պատրաստուած ամէն տեսակ ձմեռնային գլխարկներու և մուշակներու մեծ քանակ մը։ 4

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆ

ԽՐԱՏ ՄԸ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ
եթէ կ'ուզէք որ ձեր զաւակները առողջ եւ առոյգ ըլլան, անոնց կերցուցէք
ՆԷՍՊԼԻԷ ՖԱՐԻՆ ԼԱԿԹԷՆ
(ԿԱԹՈՎ. ԱԼԻՒՐԸ)
որ 40 տարիէ ի վեր ամեն երկիրներու մէջ բժշկական կատարեալ կը յանձնարարուի
ՆԷՍՊԼԷԻ ԿԱԹՈՎ ՇՕՔՕԼԱՆ
կը ծախուի բոլոր դեղագործներու և դեղավաճառներու քով

ՏԻԿԻՆՆԵՐ,
ՁԵՐ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐԸ ՑՈՒՆՁՆԱՐԱՐԵԼԻ ԱՌԱՋ ԱՑՑԵԼԵՑԷՔ
Տ. ՌՕՍԻ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
Բերա, Վարիէքի բաստոնին մօտ, Միքի ս'Ալէքի անկիւնը
Մեծ մթերք կիներու յատուկ նորաձեւ ճերմակեղէնեներու
Պատրաստ եւ չափու վրայ ճերմակեղէններ, որոնք անմրցելի են։
Ծանօթ.— Նորաձեւ ՍԹԷԼԼԱ սեղմիրաններու մեծ մթերք մը հասած է վաճառատունը։
ԱՑՑԵԼԵՑԷՔ ՍՈՅՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ, ՀԱՄՈԶՈՒՄ ԳՈՅԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ 14

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Եւրոպական թերթերու թղթակիցները կը յայտարարեն թէ Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ միջև յարաբերութիւնները չատ ձգտուած են։ Այդ ձգտումը կը վերագրուի Մակեդոնիոյ արդի կացութեան։

ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Փոխառութեան խնդիրը դժուարութեանց կը հանդիպի, որովհետեւ գերման խմբակը երկաթուղիի մենաշնորհներ կ'ուզէ Փոքր Ասիոյ մէջ և ասկսի բարձր տոկոս մը կ'առաջարկէ։ Սակայն աւստրեւգերման խմբակին հետ բանակցութիւնները կը շարունակուին։

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊ

Բroosnu կ'ըսէ թէ Սուլթանին Պոլիս դառնալէն յետոյ, նախարարական տագնապ պիտի ծագի։ Այս մասին որոշում մը պիտի տրուի Օսմ. քսմիթէի Ընդհ. ժողովին մէջ, որ Սեպտեմբի պիտի գումարուի։

ԿՐԵՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Դիւանագիտական շրջանակներու մէջ կը կարծուի թէ Բ. Դուռը մտադիր է իրաւաբարական առեանի մը յանձնել կրետական խնդիրը։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ

Մայրաքաղաքիս դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ ֆրանսական դեսպան Պ. Պոնքառի Պանարա մեկնումը այնպէս կը մեկնուի թէ Բ. Դրան դէմ ցոյց մըն է, փոխառութեան բանակցութիւնները խզուած ըլլալուն համար։

ՊՈՅՔՕԹԸ

Սելանիկի մէջ պոյքոթը դադրած է։ Մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայուի այդ բանին, նկատելով որ Օսմ. քսմիթէի հրամանին չնորհիւ դադրած է պոյքոթը։

ՊԱՀՐԻՃԷ ՆԷԶԱՐԻԹԻՆՏԷՆ

80,000	քիլօ	փրաղման իւթիպէճի
11,000	»	գապա իւթիպէճ
8 000	բաթլաղ	պէյազ պոյա
2,000	»	չինքօ պէյազ պոյա
35 000	քիլօ	նէֆթ էկրիպոզ
35,000	»	գայնամըշ եէրլի պէզիրի
15,000	»	Ինկիլիզ պէզիրի
2,000	»	պէյազ Ինկիլիզ պէզիրի
22,000	»	խամ պէզիր
10	»	սուլրէֆին վէրնիք
800	»	ֆէլաթին վէրնիք
20	»	գրրսթաա վէրնիք
4 000	»	Վէնէտիկ սարբսը
300	»	գանարիա սարբսը
5,000	քիլօ	եէչիլ թաղ
4,000	»	աչը թաղը
500	»	Ինկիլիզ աչբսը
300	քիլօֆէ	ալթաուն վարաք
5,000	քիլօ	մսի թաղ
30,000	»	թաղ սիւլիւէն
50	»	էօմիրէ
200	»	քարմիթէթ
50	»	լիգա
300	»	սեգաթիֆ եաղը
50	»	կիւլպահար
50	»	թրավիոն
50	»	սու եէչիլի թաղ
50	»	սանտալիւս
100	սաաէտ	էլվան թաւլում պոյասը
700	»	ուզուն սաչիը ֆուրչա
250	»	թիմսուրը ֆուրչա
100	»	գալէմ ֆուրչասը
20	»	սամսուր գալէմ ֆուրչա
20	»	թարագ ֆուրչասը
10	»	թիւլ էլէկ
10	»	թէլ էլէկ

Թերսանէի ամիրէ իշխուն լիւգիւմի օլան պալէատէ ճիւս վէ մըգտարարը մուհարրէր օթուզ ալթը գալէմ պոյա մալղմէսի միւպտեսա իսիմնէք իւզրէ մէվգրսի միւնագասայա գօնլլարդընճան իթտարնա թալիպ օլանլարդն եիւզէ օն նիսպէթինտէ թէէմինաթ ագչէլերինի միւսթահսըպէն պարիրէ մէսարիֆաթ սայիրէսի պիրինճի չիւպէսինէ միւրաճաաթ էլէմէլերի իլան օլունը։ 3 Թշրբնը եվվել 1326

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Հոկտ. 18,31

Օսմ. միացեալ բացուեցաւ զրաղ.		99—06
» » վար գին		99—05
» » բարձր գին		99—09
» » գոցուեցաւ		99—06
Բաւմ. երկ. բացուեցաւ	ֆր.	212—87
» » վար գին	»	212—26
» » բարձր գին	»	213—37
» » գոցուեցաւ	»	213—25
Կ. Պոլսոյ Թրամուէյ	»	13—25
» Ժուքիանա	»	8—25
Օսմ. Ապահ. ընկ.	Լ. Օ.	4—60
Շիրքէթի Խայրիյէ	»	47—
» » Օսման.	»	1—07
Դրէսի Ֆօնս. Էժիբս. հին Ֆր.		321—
» » » նոր	»	268—
Թրանսվալ	»	60—
Զարթրէդ	»	39—50
Կ. Պոլսոյ քարաք	»	444—50
Պանդ. Օթթօմ.	Լ. Օ.	19—
Օսմ. ծխախտի ընկ.	»	17—10
Օսմանիա քարթէթ.	»	14—75

Ամենայն Սրբոց ասնին առթիւ Դալաթիոյ սակարանը գոց է այսօր։

ZENITH

Տիեզերապէս ճանչցուած իր լաւագոյն ժամացոյցը եւ պաշտօնապէս ընդունուած հեսեսեալ վարչութիւններէն։

Անատոլուի օսմանեան երկաթուղիներու ընկերութիւն
Շիրքէթը Խայրիյէ
Օսմանեան ոստիկան զօրաց վարչութիւն
Իտալիոյ պետական երկաթուղիները
Ռուսական երկաթուղիները
Յունական երկաթուղիները

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ ԲԱՐԻԶԻ 1900Ի ՅՈՒՅՑԱՀԱՆԴԷՍԷՆ

ԱՐՏԱՔՈՅ ՄՐՑՄԱՆ, ԱՆԴԱՄ ԺԻՒՐԻ, ՄԻԼԱՆԻ 1906Ի ՅՈՒՅՑԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

Նէօշաթէլի (Զուրիխի) դիտարանին 1909ի պետական մրցման մէջ ճշդութեան ախոյեանի աստիճանի մը հասած է, որուն և ոչ մէկ ժամացոյց հասած էր մինչեւ այն ատեն։

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ, ՆԻՔԷԼ, ԵՒ ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ

կը ծախուի հետեւեալ վաճառատուները՝

Գ. ՍԱՐԳԻՍՕՅ ԵՒ ԸՆԿ. — Ժ. ԲԱԼՈՒՌԱ — ԵՓԲԵՄԵԱՆ
ՃԷԼԱԼ պէյ խան — Բեւրա եւ Պաղչէ-Գաբու — Մեծ-Շուկայ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—Զենիթ ժամացոյցներու գործարանն արդէն 40 տարիէ ի վեր հանրածանօթ է Թուրքիոյ մէջ իր Սարգիսօյ ժամացոյցներով, որոնցմէ, իրենց առաջ նակարգ յատկութեանց չնորհիւ, մօտաւորապէս 1 միլիոն ծախսուած են ցարդ Թուրքիոյ ամէն կողմերը, մանաւորապէս բանակին մէջ, առանց երբեք ամենափոքր գանգատ մը տեղի տուաւ։

50—30 ԵՒՐԱԲԱՆՉԻԻՐ ԶԵՆԻԹ ԺՈՄԱՑՈՅՑԻ ՀԵՏ ՊԱՀԱՆՋԵԼ ՏԱՄՆԸՀԻՆԴ ՏԱՐՈՒԱՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐԸ՝ ԸՍՏ ՕՐԻՆԻ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԱԾ ՎԱՃԱՌՈՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

زنبق

ԳԱՂՈՒԱԾ

ՆԷՕՇԱԹԷԼԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ ՈՐՈՇՄԱՆԱԳԻՐԷՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՆԷՕՇԱԹԷԼԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՆԱՀԱՆԳԻՆ

Նկատողութեան առնելով 1905 Մայիս 23ի կանոնագիրը, որ կը վերաբերի նահանգային ասեղագիտական դիտարանին մէջ քronoմէթրներու և բանտիլներու քննութեան, ինչպէս նաև տարեկան մրցման մէջ լաւագոյն հանդիսացող քronoմէթրներու և բանտիլներու յատկացուած մրցանակներու բաշխման.

Նկատողութեան առնելով նաև նահանգային դիտարանի տնօրէնին տեղեկագիրը, որու կցուած են 1908 տարւոյ մէջ քննութեան ենթարկուած քronoմէթրներու գնացքին ցուցակները և վիճակացոյցները։

Լսելով նաև ճարտարարուեստի և երկրագործութեան բաժնի տնօրէնին բացատրութիւնները,

ԿԸ ՎՃՌԷ

Կանոնագրին սահմանած մրցանակները սա կերպով բաժնել 1908ի չրջանին համար.

Ա. Դորմարանատէրերու յատկացուած մրցանակներ գրպանի եւ նաւու լաւագոյն վեց քronoմէթրներու համար սերիի մրցանակ։

Ս. ԿԱՐԴ

	Թիւ դասակարգութեան
Առ Պ. Պ. Ժ. Ցավրը-Ժաքօ և Ընկ. Գործարան Զենիթ ժամացոյցերու, ի Լօքլ	22,8
Բ. Պիւհրէ, ի Լօքլ	22,5
Բ. Տիթիւյմ, Շօ տը Ֆոն	22,1
Բ. Տ. Նարտէն, ի Լօքլ	19,2
Գործարան Լանժին, ի Սէնթ-Իմիէ	14,2

Ի դիմաց Պետական Խորհրդոյ

Դիւանադպիր՝ ԲԷՐԻԷՆ — Նախագահ ՏՈՌԹ. ԲԷԹԹԱՎԷԼ

15000 ՔՈՒԲՕՆ

ՔԱՍԹԻՍԹ
ԲԱՐԵՍՈՅԹ
ԲԱԼԵՍՈՅԹ
ԲԱՆԹԱԼՕՆ

ՀԱՄԱՐ
ՕԱՆԳԷԶԻ ԺԻԼԷՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ
ԴՈՐԾԱՐԱՆԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

ՊԼԷՏ Է ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ԱՑՑԵԼԷԼ ՀԱՄՈԶՈՒԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՊՈԼԻՍ, Սիրէնք, Թրամուէյ ձաssէսի, Քէօբրիլի խան, թիւ 24

ԱՆԳԼ. ԱՍՈՒԵՂԷՆՆԵՐՈՒՆ ՔՈՒԲՕՆՆԵՐ
ԱՆՓՈՓՈԽ ԳԻՆ

ԿԷՐԱՆԻ ՕՐԵՐԸ ՈՒԱՑ Է ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ — 13—20

Փոխարժէքը կը վճարուի այն ապրանքներուն որոնցմէ զոնէ չի մնար յանախորդը

ՌՕՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA

ԱՊԱՀՈՎԱԳ. ԸՆԿ.

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՑՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ՍՐՏՕՆՈՒԱԾ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրգ, իր մասնաւոր շենքին մէջ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդու թէն պատահարներու, երկաթուղիի եւ շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան եւ ցուցափեղկի ապակիներու խորտակուելուն դէմ։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,666 Ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	190,309,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	639,337,000 »
1909 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	88,218,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազարեան Խան Վոյվոտա, Դալաթիա։
Պոլսոյ գործակալութեան, Տիլսիզդաբ խան, Աչրը Էֆէնտի ճաւտէսի, թիւ 26
Տնօրէն Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՐՄԻԶ — 87

BANQUE D'ATHENES
ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ
(ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ)

ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
50,000,000 Տրախմի
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՈՒՄԱՐ
9,275,000 Տրախմի

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԱԹԷՆՔ

Մասնաճիւղեր.—Կ. Պոլիս (Դալաթիա, և Պոլսոյ գրասենեակներով), Լոնտոն, Ադրիանդրիա, Դահիրէ, Խարթում, Մանսուրա, Զակազիկ, Լիմասոլ (Կիպրոս), Սելանիկ, Բավալա, Իզմիր, Բեանթիա, Մէրսէզ, Սամսուն, Տրապիզոն, Ռիոս, Եանեա, Պիրէեն, Բաթրաս, Վոլո, Շիրա, Քալամաթա, Թրիբօլիցա, Լարիսա, Հանիա, Դանտիա, Ռէթիմօ (Կրետէ)։

Հեռագրական հասցէ՝ ԱԹԷՆՕՔԼԷՍ

Աթէնքի պանքան կը զբաղի դրամատնց վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով. փոխատուութիւն ապրանքներու և արժէթուղթերու վրայ, փոխանակագիրներու զեղջում, առնելիքի գանձում, վարկագրերու շրջաբերութիւն, փոխանակագիր, Թուրքիոյ եւ Եւրոպայի քաղաքներուն վրայ չէքերու փոխանցում հեռագրաւ, հաշուընթաց։

Սակարանական գործառնութիւններ եւ արժէքուղթեր.— Սակարանական հրամաններու գործադրութիւն մեր եւ Եւրոպական հրապարակներուն վրայ, չափաւոր պայմաններով։ Արժէթուղթերու պահպանութիւն՝ անոնցմէ վարձքի մը փոխարէն. Զեղջ և գանձում ամէն կարգի կոպոնները։

Ապառնդ.— Աթէնքի պանքան դրամական ապառնդ կ'ընդունի, տարին 3% (հարիւրին երեք) տոկոս վճարելով։

Խնայողութեան սնտուկ. — Աթէնքի պանքան՝ փոքր խնայողութիւնները քաջալերելու համար, խնայողութեան սընտուկի պաշտպանութիւն մը կազմակերպած է, որով %ին 4 տոկոս կուտայ դրամական ապառնդներու։

Առեւտրական նիւղ.— Աթէնքի պանքային Պոլսոյ գործակալութիւն Տէյիրմէն խանի (Պոլիս, Եէմիշ-Իսկէլէսի) մէջ, նաև նաւամատոյցին մօտ, իր մթերանոցը կ'ընդունի շատ չափաւոր վարձքի մը փոխարէն, իր յանախորդներու ապրանքներուն պահպանութիւնը, թէ՛ իրր ապառնդ և թէ իրր երաշխաւորութիւն իր ըրած փոխատուութեանց։ Աթէնքի պանքային Լոնտոնի մասնաճիւղին մէջ ալ առեւտրական բաժին մը կայ, որ ամէն կարգի առեւտրական գործերով կը զբաղի խիստ ստիպաւոր պայմաններով։

Ընդհ. տնօրէն
Ռ. ՄԱՀԱՍ.

ՏՕՔԹ. ԱՐԱՍ ՈՒՆՃԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ՔԻԹԻ, ԱԿԱՆՋԻ ՈՒ ԿՈՂՈՐԴ
ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Բարիզի մէջ իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով՝ եկեղեցական եւ ցարդ Պոլսոյ մէջ չգործածուած swf օդի, տիպՓՆiսofքի, պՈՆiսofքի, եօզՓակՈսofքի ու ամէնէն նորահնար մեթոտներով մեծ յաջողութեամբ կը դարմանէ խուլութիւնը, գլխու պտոյտը ու հինցած ցաւերը, ականջ խփալը եւ ականջի, քիթի, բերնի, կոկորդի ու խոչակի ամէն տեսակ հիւանդութիւնները։

Նամանաւանդ երեսի ու քիթի վրայ եղած տգեղութիւնները, որոնք ցարդ անբուժելի նկատուած էին, առանց զգոնզութեան, կատարելապէսը չոգի նորահնար գործիքով մը, որուն չնորհիւ բազում այդ կարգի հիւանդներու ներսիսոյ մէջ թաղուած ըլլալը կ'ապացուցանէ։

Վիզի ու գլխու վրայ ամէն տեսակ գործողութիւն կը կատարէ և տղոց կոկորդի նշիկները (պատէմիք) կը հանէ, առանց արիւնահոսութեան իր մասնաւոր գործիքով։

Հիւանդ կ'ընդունի մինչեւ կէս օր, Պահճէ դարու, Համիտիյէ ալիպլի դէմ, Աբիկ Իւթիւնեան դեղարանը. իսկ կէս օրէ վերջ, իր տունը, Բեբա, Շիտակ ճամբայ, Թագալիմ, Ֆրանս. հիւանդասենեակ դէմ, թիւ 41։

Հինգշաբթի օրերը կէս օրէ վերջ իր տունը դիմող ամէն հիանդները, իսկ իկայեալ աղքատները ամէն օր ձրիաբար դարմանելու պատրաստ է։ — 55—29

ԶԳՈՒՇԱՑԷՔ ԿԵՂԾԵՐԷՆ
ԹՍԿԱԿԱՆՆ Է
ՄԷՆԻԷՐԻ - ՇՈԳՈՒԼԱՆ
ՈՒՐԻՇ ԱՆՈՒՆՈՎ ԿԵՂԾ Է ՄԻ ԱՌՆԷՔ
Օրական սպառումն է 60,000 ֆիլօ

ԻԻՆԻՕՆ

ՀԱ. ՍՏԱՏԵԱԼ — Ի ԹԱՐԻԶ — 1828–1829

1828 L'UNION DE PARIS

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ — Ի ԱԱՐԻԶ — 9, ԲԼԱՍ ՎԱՆՏՕՄ, 9

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՍԵՓԱԿԱՆ ԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՔ

Դրամագլուխ և պահեստ	329 Միլիոն Ֆրանք
1906ին գանձուած ապահովագին	30 » »
Մինչեւ 1906ի վերջը հատուցեալ գումար	480 » »

Մինչեւ այս թուականներէն կ'երեւի, Ընկերութեան դրամագլուխն ու պահեստի գումարն է 329 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ որ հսկայ երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայէ ԻԻՆԻՕՆԻ ապառնվագրեալ։

Աբեւելքի համար մասնաւոր գեղեցիկ սակացոյց. նպաստաւոր պայմաններ՝ ամէն հոմեմատ կերպով աւելի ԳԵՐԱԶԱՆՑ քան ո՛ և է Ընկերութեան պայմանները։ Ապառնվագրութիւն ամէն ձեւերը ամէնէն ոճան գիներով, օրինակի համար՝ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ի ԴԻՊ ՄԱՀՈՒ, ԽԱՌՆ, ԴՐԱՄՕՃԻՏԻ, ևն. ևն.։

Ընկերութեան Դրամատունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Թուրքիոյ և Արեւելքի Ընդհ. Տնօրէնութիւն
Ընդհ. Տնօրէն — ՍԻՄՈՆ ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ
Գլխ. — ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Պոլիս, Սուլթան-Համամ, Քաթրճը Օղլու Բառամ։
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ԼԱ "ԲՐԷՎՈՒԱԵԱՆԹ„
ԿԵԱՆՔԻ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՀՈՒԱՆ ՊԱՐԱԳԱՅԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆԸՆԴՀ.
ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1898Ի

Անհատական ձեռնարկութիւն, որ կը գործէ ֆրանսական կառավարութեան հակակշռին ներքեւ.—Վարիչն է կեանքի փոխադարձ ապահովագրութիւններու ընկերութեանց երաշխաւորութեան և հսկութեան անանուն ընկերութիւնը

ՈՐ ՈՒՆԻ 3,000,000 ՖՐԱՆՔ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ, 3, ՏՕԹՎԻԼ ՓՈՂՈՑ, ԲԱՐԻԶ

Ապահովագիրներ ամէնուն որամադրելի, ամիսը 5 ֆր.էն սկսեալ վճարումով

Պանք տը Ֆրանսի մէջ 1910 Յունիս 15ին դրուած գումար՝

21,000,000 ՖՐԱՆՔԻ ՄՕՏ

Ամէն տեսակ տեղեկութիւններու համար դիմել Կ. Պոլսոյ Տնօրէնութեան

ԿԱԼԱԹԱ — ՏՕՐԷՆՈՒԹԵԱՆ
ԹՕՓՀԱՆԷԻ ՔԱՐԱՓ — Մ. ԹԷՊՈՒԼ — 30—37

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿ
(ԷՄՆԷԼԻՕ ՍԱՆՏՐՂԸ)
1284 ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ

Օսմ. կառավարութեան երաշխաւորութեան ներքեւ կը գործուի եւ երկրագործ. պանքան վարկ բացած է Պոլիս ձեղալ Օղլու փողոց, իր սեփական շէնքին մէջ

Հետեւեալ պայմաններով դրամ կ'ընդունի եւ փոխատուութիւն կ'ընէ։

Դրամ ընդունելու պայմանները.—

Մէկ տարի եւ աւելի պայմանաժամով առանդ ձգուած դրամներու համար տարին հարիւրին հինգ տոկոս։

Վեց ամսուան պայմանաժամով ձրգուած դրամներուն համար տարին հարիւրին 4 ուկէս։

Առանց պայմանաժամի, ընթացիկ հաշուով, այսինքն ուզուած ատեն դրամը առնելու պարագային, տարին հարիւրին 4 տոկոս կը վճարէ։

Առանց պայմանաժամի կ'ընդունուի մէկ քառորդ ոսկիէն սկսեալ մինչեւ 500 ոսկի։

Փոխատուութեան պայմանները.—

Դոնարեղէններու, ոսկի ու արծաթ առարկաներու և արժէթուղթերու փոխարէն տարեկան հարիւրին ութը տոկոսով դրամ փոխ կուտայ։

Ապահովութեան Սնտուկը տէրութեան չահերուն ծառայող հանրօգուտ հաստատութիւն մըն է և իր գործունէութեանց մէջ ժողովրդեան չահերը կը փնտռէ։ Թէ երկրին և թէ ժողովուրդեան չահերուն նպաստաւոր է Ապահովութեան Սնտուկը նախընտրել քան թէ օտար հաստատութեանց հետ գործ ընել։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԳԱՑՄԱՆՆԵՐԸ

Պոլսոյ համար Բօթ Լօքալ արին	.108 դր.
» » » վերցամ	. 60 »
Գալատիոյ համար արին	. 108 »
» » » վերցամեալ	60 »
Արուստանմանի համ. տարեկան	35 ֆր.
» » » վերցամեալ	20 »

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ. հասցէի փոխումի համար 2 դրշ.. բաժնեգիներ անպայման կանխիկ, ծանուցումներն առանձին կը տպարկուին. դրամ զրկելու ամենադիւրին եւ ոճան միջոցը Մանատոյին է։

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻԿ
BANQUE DE SALONIQUE

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 10,000,000 ֆր.
ՎՃԱՐ. ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարս 1906ին
8,000,000 ֆր.
ՀԱՆՈՒՑԻ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարս 1906ին
8,700,000 ֆր.
ԿԵԴՐՈՆՆ Է ՍԵԼԱՆԻԿ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ
Նիգիսար, Կ. Պոլիս (Դալաթիա և Պոլիս)
Մանաստիր, Սկիւտարի, Իզմիր։

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻԿ թնամով կը կատարէ Կ. Պոլսոյ, Նիգիսարի Թուրքիոյ եւ Աֆրիկէ եւրոպական կրտսերագիներուն, ինչպէս նաև մեր օտար քաղաքներուն վրայ քաշուած փոխանակագիրներ։ Զեղջեր հաշիներ կը բանայ։ Աբժէթուղթերու վրայ փոխատուութիւններ կ'ընէ։ Ֆոխրանական կրամներ կը կատարէ եւրոպական բոլոր կրտսերագիներուն վրայ։ Զեղջեր եւ փոխանակագիրներ կը հանէ Թուրքիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներուն վրայ։ Ապառնդներ կ'ընդունի ի տես վճարելի և 3, 6, 9, 12 տասնամեայ որոշ պայմանաժամով։ Վերջինիս տեսակներուն ամէն դիւրութիւններ կը կատարէ յատուկ պայմաններով։ Գումարներ Սալոնիկ փոխադրելու համար ալ Ենգադիական Մասնաճիւղի մը ունի, շատ նպաստաւոր պայմաններով։

Ուրբաթեր՝ ԴԱՐԲԵՊԻՆ ՊՕՇԱՃԵԱՆ